

УДК 378.013

DOI: 10.15587/2519-4984.2025.346264

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КНР ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ У РИНКОВИХ УМОВАХ

Ван Сян

The issues related to the professional training of higher education students from the People's Republic of China for professional self-realization in market conditions are examined. The relevance and significance of the research on the professional training of Chinese higher education students for self-realization in market conditions is driven by the need to address the contradiction between current demands for professional training and the actual state of students' readiness for professional self-realization. Modern professionals must be able to work effectively both within their own country and in the global international arena, possessing the knowledge, skills, and competencies relevant to their chosen profession and actively contributing to the development of the modern labor market. The labor market occupies a central position among other markets. It is primarily composed of two key actors: employers and employees. The latter offer their labor in exchange for remuneration, while employers create demand for labor and provide payment. Thus, like any other market, the labor market is characterized by supply, demand, and price in the form of wages. In a market economy, the labor market represents the market of hired labor, where both employers and employees are legally equal parties. Accordingly, the professional training of higher education students in China for self-realization in market conditions is one of the most important and pressing educational challenges.

Achieving the objective of this research involved developing a comprehensive research framework and applying appropriate methods, including the analysis of scientific literature, legal and regulatory frameworks, educational and professional training programs, examination of the scientific, organizational, and methodological support for the training process, as well as conducting interviews with students and academic staff at Chinese higher education institutions. The research found that students have insufficient awareness of the essence and content of their professional training for self-realization in market conditions, which is essential for future professional activities. Furthermore, they demonstrate a low level of understanding regarding the structural components of such training, which may negatively impact both the quality of higher education and their future professional activities

Keywords: professional training, higher education student, higher education institution, professional self-realization, market conditions

How to cite:

Xiang, W. (2025). Preparation of higher education students in china to professional self-realization. ScienceRise: Pedagogical Education, 4 (65), 10–15. <http://doi.org/10.15587/2519-4984.2025.346264>

© The Author(s) 2025

This is an open access article under the Creative Commons CC BY license

1. Вступ

В останні роки університети та вищі професійні коледжі КНР постійно збільшували кількість здобувачів вищої освіти, що призвело до збільшення кількості підготовлених молодих фахівців, досягнувши нового максимуму в 9,09 мільйонів осіб у 2021 році. Період різкого збільшення кількості випускників вищих професійних коледжів збігався з національним піковим періодом працевлаштування, що створювало серйозну проблему для випускників та, відповідно, їх професійної самореалізації.

Дослідження показало, що вища освіта в КНР відіграє ключову роль у підготовці студентів до динамічного та складного ринку праці. Вважається, що заклад вищої освіти формує здатність здобувачів до професійної самореалізації і сприяє працевлаштуванню, чим допомагає студентам досягти своїх цілей, ідеалів і підвищити самооцінку.

Ситуація з працевлаштуванням випускників закладів вищої і вищої професійно-технічної освіти поступово стала стандартом вимірювання успішності закладів, що опосередковано впливає на кількість прийнятих на навчання здобувачів та якість їхньої підготовки, особливо це стосується професійної самореалізації.

З цієї причини всі заклади вищої освіти намагаються надати великого значення професійній орієнтації і самореалізації здобувачів. Але проблем є ще багато. В основному це пов'язано з тим, що у закладах вищої освіти:

– недостатньо персоналу, який забезпечує професійну орієнтацію та самореалізацією здобувачів вищої освіти;

– не всі заклади мають курси з професійної орієнтації і самореалізації, а їх зміст не завжди відповідає потребам здобувачів;

– використовуються неактуальні та застарілі методики, що не забезпечують якісну підготовку здобувачів вищої освіти до професійної самореалізації;

– потребують оновлення окремі дисципліни та методичні рекомендації, спрямовані на підготовку здобувачів вищої освіти до професійної самореалізації.

Все вищезазначене вводить підготовку здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах в повсякденну ідеологічну, політичну й освітню роботу, інтегруючи її в освітній процес, метою якого є забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти, спрямованої на досягнення кар'єрних і професійних цілей.

2. Літературний огляд

В умовах суспільної трансформації, що відбувається зараз в КНР, формується уважне й вимогливе ставлення до підготовки здобувачів у закладах вищої освіти. Дослідниця К. Цицюра вивчала професійну підготовку бакалаврів з бізнес-економіки в закладах вищої освіти Китайської Народної Республіки – конкурентоспроможних та висококваліфікованих спеціалістів, які мають високий рівень професійної компетентності та безпосередньо підтримують соціально-економічну стабільність держави [1]. Т. Потапчук досліджувала професійну підготовку студентів у політехнічних коледжах КНР, основну увагу приділено модульному підходу до навчання, розвитку дуальної освіти, інтеграції STEM-дисциплін та підтримці інноваційного мислення серед студентів [2].

Ю. Дутчак, Л. Сушенко та В. Базильчук аналізували питання забезпечення якості професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичної культури за спеціалізацією «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти Китайської Народної Республіки [3].

Дослідник Цян Леін досліджував вплив цільових курсів самоактуалізації на саморозвиток студентів, він стверджує, що в результаті оволодіння навчальною програмою курсу, кожна особистість може стати творцем власного життя та, за сприятливих умов, реалізувати власний потенціал. Науковець розглядає самоактуалізацію як розвиток можливостей особистості та реалізацію власного потенціалу [4].

Емпіричне порівняння випускників-підприємців та випускників-фахівців щодо кар'єрного успіху здійснили Чі-Хун Юань, Дацзян Ван, Чуанью Мао, Фейся Ву. Вони доводять, що дипломовані підприємці, отримують більше задоволення від власної кар'єри, ніж дипломовані фахівці від роботи. На їхню думку, професійна реалізація підприємців проявляється у трьох аспектах: у певній особистісній автономії, міжособистісних стосунках, а головним чином, у можливостях професійної самореалізації [5].

Кар'єрну адаптивність фахівців досліджували Юджуань Лан, Чжися Чен, які зазначають, що кар'єрна адаптивність – це сукупність індивідуальних ресурсів, які сприяють сталому розвитку фахівця протягом професійної кар'єри, а планування та реалізація особи-

стого кар'єрного зростання забезпечує сталий розвиток як співробітників, так і організацій [6].

Вплив лідерства на кар'єрний успіх досліджували Мін'ян Лі, Фен Ян, Мухаммад Вахід Ахтар. Згідно з отриманими результатами, лідерство позитивно впливає на кар'єрний успіх і самоактуалізацію працівників з різним рівнем мотивації до саморозвитку. Автори доводять, що лідерство стимулює професійну самореалізацію здобувачів вищої освіти, а іноді, призводить до зміни професійних цілей [7].

Таким чином, проведений аналіз показує, питання професійної підготовки майбутніх фахівців на різних рівнях вищої освіти за конкретними спеціальностями досліджувались недостатньо. А досліджень присвячених підготовці здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах в китайських наукових джерелах не знаходимо. Все це дає підстави для проведення дослідження, присвяченого означеній проблемі, яка поки що залишається поза увагою дослідників.

3. Мета та завдання статті

Мета дослідження – розкрити сутність поняття «підготовка здобувачів вищої освіти Китайської народної республіки до професійної самореалізації у ринкових умовах» та проаналізувати її зміст.

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

1. Проаналізувати сутність і зміст поняття «підготовка здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації» у наукових джерелах і нормативно-правових документах.

2. Обґрунтувати структуру і зміст підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах.

3. Запропонувати, на основі аналізу наукових джерел і нормативно-правових документів, власне визначення поняття «підготовка здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах».

4. Матеріали та методи

Для досягнення мети використовується: теоретичний аналіз наукових джерел, також методи класифікації і узагальнення, які дали змогу виявити сутність, зміст і структуру підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах. Для пошуку наукових джерел використовувались пошукові системи Google Scholar, ELibUkr – OA, ScienceResearch.com, ScienceDirect та Наукової електронної бібліотеки періодичних видань НАН України.

5. Результати дослідження та їх обговорення

Сучасний ринок праці КНР потребує створення нової концепції професійної підготовки здобувачів вищої освіти до професійної самореалізації, яка має спиратися на ґрунтовний аналіз ринку праці країни. Особливої значущості, в цьому контексті, набуває проблема підготовки здобувачів вищої освіти

КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах, які тільки розпочинають підготовку або завершують її у закладах вищої освіти.

Вища освіта КНР в цілому та професійна підготовка здобувачів вищої освіти в університетах і коледжах зокрема, дедалі частіше стає предметом аналізу вчених і науковців. В першу чергу, це пов'язано з інтересом вчених до діяльності Міністерств освіти КНР, яке останнім часом істотно вдосконалило нормативно-правову базу та посилило контроль за забезпеченням необхідних організаційно-педагогічних умов та якістю підготовки здобувачів закладах вищої освіти [8].

Аналіз законодавчих та нормативних документів, оприлюднених китайською та англійською мовами, дозволяє констатувати, що КНР має ґрунтовну та диверсифіковану нормативно-правову базу в сфері освіти, яка представлена низкою законів (Закон про освіту, Закон про обов'язкову освіту, Закон про професійну освіту, Закон про вищу освіту, Закон про розвиток громадянської освіти, Закон про освіту для людей з обмеженими можливостями [9, 10], а також положень, затверджених Державною радою КНР (Положення про грамотність, Положення про організацію навчання на громадських засадах, Положення про нагороди за успіхи у викладанні, Положення про мандат викладачів) та адміністративних актів Міністерства освіти КНР. Важливим для КНР було створення Китайської національної комісії у справах ЮНЕСКО - Департаменту професійної освіти та освіти дорослих, який об'єднав фахівців і вчених Китайського Національного інституту досліджень у галузі освіти, Китайської Асоціації освіти дорослих та інших закладів і установ. Все це позитивно впливає на підготовку здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації.

Проте, теоретичне обґрунтування структури і змісту підготовки здобувачів вищої освіти до професійної самореалізації в ринкових умовах, потребує уточнення сутності і змісту таких базових понять, як «самореалізація», «професійна самореалізація», «підготовка» та «підготовка здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах» у довідниковій літературі та дослідженнях науковців КНР та інших країн, що дасть змогу привести зміст цих понять у відповідність до змін, що відбуваються в КНР та економічно розвинених країнах.

Проаналізуємо спочатку поняття «самореалізація». Вперше, термін «самореалізація» був введений в Оксфордському словнику по філософії та психології. І тлумачився він як здійснення можливостей розвитку власного «Я» [11].

Важливо зазначити, що першим етапом самореалізації є самоактуалізація сутнісних сил особистості. Психолог А. Маслоу писав: «Людина зобов'язана бути тим, ким вона може бути. Людина відчуває, що вона повинна відповідати власній природі. Цю потребу можна назвати потребою в самоактуалізації» [12].

Відомий французький філософ Ж.-П. Сартр писав: «Я відповідаю за себе й за усіх, і я створюю образ людини, що відповідає моему уявленню про те, якою повинна бути людина» [13].

Успішний процес самоактуалізації передбачає конструктивну та продуктивну взаємодію особистості з соціумом, тобто людина має самореалізуватися не лише як особистість, але й як корисний член суспільства. Як писав К. Роджерс: «Кожен індивідуум наділений певними компетенціями, щоб розв'язувати життєві проблеми і спрямовувати певним чином свою поведінку. Така здатність може розвиватися тільки в контексті соціальних цінностей, тут особистість отримує можливість встановлювати позитивні зв'язки і все залежить від того, яке уявлення має особистість про себе та як вона співвідносить це із своїми діями по відношенню до інших людей» [14].

Узагальнюючи, зазначимо, що поняття «самореалізація» в нашому дослідженні ми будемо розуміти як процес актуалізації суб'єктивних можливостей особистості, спрямованих на досягнення бажаного результату, що забезпечується її потенційними якостями та сприятливими умовами зовнішнього середовища.

Що стосується терміну-поняття «професійна самореалізація», то в сучасній психології воно визначається, як: «досягнення у професії чи справі; успіх, досягнутий у галузі, де діяльність має матеріальну винагороду. Крім оплати своєї праці людина отримує також високу самооцінку, почуття гордості та причетності до досягнень підприємства [15, 16].

Таким чином, професійна самореалізація фахівця передбачає усвідомлення ним соціальних цінностей суспільства, в якому він живе, спрямованість власної поведінки на оволодіння знаннями, вміннями та навичками, які забезпечать успішне працевлаштування та подальше кар'єрне зростання.

Теоретичними передумовами усвідомлення категорії «професійна підготовка» є аналіз змістового наповнення поняття «підготовка». Аналіз наукових джерел засвідчує, що у визначенні суті поняття «професійна підготовка» також не існує єдиного підходу.

В цьому сенсі, важливою для нас є позиція дослідниці А. Загородньої, яка у своєму дослідженні [15] зазначила, що для професійної підготовки фахівців будь-якої галузі важливим є здобуття знань, інформації, навичок, які були б актуальними та давали можливість професійно реалізовуватись, підвищувати кваліфікацію впродовж усього життя. Особливо це має значення для фахівців економічної галузі, оскільки економіка швидко розвивається й знання в цій галузі постійно доповнюються й оновлюються.

Водночас, британський дослідник К. Кнайпер, вважає, що професійна підготовка – це формування та збагачення настанов, знань й умінь, які необхідні фахівцям для адекватного виконання специфічних завдань; спеціально організований процес формування готовності до виконання майбутніх завдань; наявність знань, умінь та навичок, необхідних для успішного виконання певної сукупності завдань [16].

Таким чином, поняття «професійна підготовка здобувачів вищої освіти» у нашому дослідженні будемо розуміти як оволодіння майбутніми фахівцями системою знань, умінь і навичок, формування готовності до виконання професійної діяльності, що відбувається під час оволодіння певною професією.

Що стосується визначення даного поняття у наукових дослідженнях КНР, то у працях китайських науковців його не знаходимо. Але, теоретичний аналіз наукових джерел присвячений проблемі професійної ідентифікації, саморозвитку, плануванню кар'єри та формуванню ключових компетентностей здобувачів вищої освіти КНР, дає можливість зрозуміти основні напрями пошуків китайських дослідників [4, 6, 7] і, на цій підставі, визначити основні складові змісту підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації. То ж, спираючись на дослідження китайських дослідників, поняття «підготовка здобувачів вищої освіти Китайської Народної Республіки до професійної самореалізації у ринкових умовах будемо розуміти як комплексний процес, спрямований на формування у студентів знань, умінь, навичок, мотивів, ціннісних установок та особистісних якостей, необхідних для успішної самореалізації у професійному середовищі по завершенні навчання».

Вона має включати кілька основних складових:

1. Освітньо-професійна підготовка, яка передбачає формування професійних компетентностей, а саме здобуття глибоких фахових знань і вмінь, необхідних для виконання професійних завдань. Формування ціннісних орієнтацій і установок, особистісних і морально-вольових якостей.

2. Використання інноваційних методів навчання, насамперед: проектне і дослідницьке навчання, кейс-методи і технології, методи симуляції, і дуальної освіти.

3. Стажування та практика: Тісна співпраця з підприємствами, обов'язкове проходження практики для адаптації до реального професійного середовища.

Підготовка здобувачів вищої освіти Китайської Народної Республіки до професійної самореалізації здійснюється в закладах вищої освіти, у зв'язку з цим, необхідно розкрити сутність і зміст таких понять як «освіта», «професія» та «професійна освіта».

У Новому китайському словнику «освіта» тлумачиться як традиційний спосіб культурного успадкування і важлива рушійна сила соціального прогресу та економічного розвитку людства [17]. Освіта є не лише інструментом для передачі знань і навичок, але, що більш важливо, вона розвиває всебічні якості людей і культивує загальнолюдські духовні та моральні цінності [18, 19].

У наукових джерелах підкреслюється виняткова роль освіти в соціальному житті країни, зокрема, в аспектах сприяння злагоді в суспільстві, формування гуманістичного духу, виховання громадянської свідомості і соціальної відповідальності. Стимулюючи і вдосконалюючи професійні здібності та особистісні якості кожного громадянина, освіта забезпечує суспільство ресурсами талантів з інноваційним духом і творчими здібностями, здатних сприяти впровадженню технологічних інновацій, науковому розвитку, а також сталому соціальному та економічному зростанню КНР.

Професія, зазначає Чжен Міншен, є соціальною позицією в системі суспільного розподілу праці.

Вона визнається державою і, зазвичай, не успадковується, а набувається. Здобуття будь-якої професії є можливим в результаті отримання особою певної спеціальної підготовки. Оскільки сучасне суспільне виробництво, управління та сфера послуг висувають дедалі вищі вимоги до спеціалізованої освіти та підготовки практиків, спеціальна освіта та професійна підготовка людини є необхідною умовою для кар'єрного зростання в суспільстві [20].

Відповідно, професійна освіта – це виховання у молоді та дорослих професійної культури, набуття наукових знань, навичок і технологій виробництва, опанування здатності знайти заробіток, працювати та виконувати конкретні види роботи в суспільстві. Професійна освіта охоплює науку, дослідження, проєктування, планування та інші заняття, основними характеристиками яких є інтелектуальна діяльність [20].

Процес входження людини в професію називають професіоналізацією. Професіоналізація – це цілісний безперервний процес становлення особистості фахівця, який починається з моменту вибору професії, триває протягом усього професійного життя людини і завершується при припиненні такої діяльності.

А відтак, визначальними аспектами професійної самореалізації є вибір закладу вищої освіти, напрямку майбутньої діяльності, яка повністю розкриє потенціал здобувача освіти та буде сприяти його самовираженню. Отже, професійна самореалізація передбачає цілеспрямований вибір професії, здобуття в ній певних позитивних результатів, а також кар'єрне зростання та задоволення від того, чим особистість займається й що отримує натомість, тобто, як складається її професійне життя та кар'єра.

Професійна освіта КНР відіграє безпосередню роль у формуванні поглядів майбутнього покоління на життя, цінності та кар'єру. Під час розробки та впровадження професійної освіти особливу увагу слід приділяти ціннісним орієнтаціям та формуванню високих ідеалів.

«Професійна освіта з китайською специфікою повинна керуватися ідеями Сі Цзіньпіна про соціалізм з китайською специфікою нової ери та свідомо відповідати вимогам нової ери для соціалістичних будівників та наступників. Завдяки професійній освіті молодь може зрозуміти потреби країни та суспільства в талантах, знайти зв'язок між особистісним розвитком та національними потребами, а також допомогти молоді сформувати високі ідеали та зміцнити свої ідеали та переконання» [21].

Підготовка до професійної діяльності – це процес, спрямований на формування у особи знань, умінь, навичок та особистісних якостей, необхідних для успішного виконання певних трудових функцій та досягнення професійної компетентності. Вона включає в себе як теоретичне навчання, так і практичну підготовку, а також розвиток професійно важливих якостей, що забезпечують адаптацію до вимог конкретної професії та сприяють професійному зростанню.

Китайська модель ринку праці є одною з чітких світових моделей, поряд із шведською, американською,

японською моделями. Особливістю цього ринку праці є його визначальна роль в процесі становлення КНР на міжнародній арені в умовах міжнародного поділу праці [22]. Важливість ринкових умов для китайської економіки доводять такі аргументи, як те, що:

– Китай бере активну участь у глобальній торгівлі та інвестиціях і переходить від планової системи до ринкової моделі з китайською специфікою;

– Китай відчуває нестачу власних технічних і фінансових можливостей для модернізації національної економіки;

– уряд Китаю заохочує імпорт технологій, що сприяють розвитку таких прогресивних секторів економіки, як виробництво програмного забезпечення, нових матеріалів, телекомунікаційна індустрія, біотехнологія, охорона здоров'я;

– ринкові умови – це міст між внутрішньою економікою Китаю та світом;

– від ринкових умов залежить, наскільки ефективно економіка розвивається, наскільки конкурентоспроможною вона є на світовому ринку, і наскільки стабільним залишається суспільство;

– Китай зацікавлений у підтримці ринкових умов, щоб залучати технології, капітал і ноу-хау.

Слід також зазначити, що ринкові умови надають всім країнам економічну ефективність, стимулюють інновації та забезпечують задоволення попиту споживачів завдяки конкуренції, яка знижує витрати виробництва. Вони також сприяють розподілу ресурсів, інформації та стимулюють зростання шляхом заохочення вільного підприємництва та обміну. Ринок забезпечує зв'язок між виробництвом і споживанням, пропорційність процесу відтворення, збалансовує попит і пропозицію.

Таким чином, узагальнюючи все вищевикладене, поняття «підготовка здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації у ринкових умовах» розуміємо, як систему наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей студентів, формування їхнього світогляду, моральної поведінки, високого рівня компетентності в обраній професії, бажання просуватися професійним шляхом і виконувати більш складну і відповідальну роботу внаслідок удосконалення професіоналізму та підвищення професійної майстерності.

Обмеженням проведеного дослідження можна вважати недостатньо глибокий аналіз проблеми підготовки здобувачів вищої освіти КНР на основі системного, компетентнісного, аксіологічного та андрагогічного підходів а також відсутність розгляду наявних структур і моделей професійної самореалізації здобувачів, що може стати предметом подальших досліджень.

Перспективи подальших досліджень.

1. Проектування моделі та технології підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах.

2. Обґрунтування критеріїв і показників оцінювання рівнів підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах.

3. Розроблення методичних рекомендацій щодо впровадження моделі і технології підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах.

6. Висновки

1. Було проаналізовано сутність і зміст поняття «підготовка здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах», що сприятиме осучасненню змісту професійної підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти на основі оновленого змісту та інноваційних технологій навчання.

2. Було встановлено, що зміна парадигми підготовки, розробка та теоретичне обґрунтування її оновлення змісту підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах на основі нових технологій навчання забезпечать високий рівень професійної самореалізації здобувачів вищої освіти КНР.

3. Новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні сутності і змісту підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах, що дасть змогу забезпечити ґрунтовні основи такої підготовки. Розроблення та наукове обґрунтування сутності і змісту підготовки здобувачів вищої освіти КНР до професійної самореалізації в ринкових умовах, дасть змогу здійснювати якісну підготовку здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти та сприяти кращому працевлаштуванню та кар'єрному зростанню майбутніх фахівців.

Конфлікт інтересів

Автор декларує, що не має інтересів стосовно даного дослідження. В тому числі фінансового, особистісного характеру, авторства чи іншого характеру, що міг би вплинути на дослідження та його результати, представлені в даній статті.

Фінансування

Дослідження проводилося без фінансової підтримки.

Доступність даних

Дані будуть надані за обґрунтованим запитом.

Використання засобів штучного інтелекту

Автор підтверджує, що не використовував технології штучного інтелекту при створенні представленої роботи.

Внесок авторів

Ван Сян: Концептуалізація, Формальний аналіз, Написання – Підготовка чернетки, Написання – Рецензування та редагування.

Література

1. Цицора, К. В. (2022). Чинники забезпечення якості професійної підготовки майбутніх бакалаврів з бізнес-економіки в університетах Китайської Народної Республіки. *Інноваційна педагогіка*, 47, 231–238.

2. Потапчук, Т. В. (2024). Професійна підготовка студентів у політехнічних коледжах китайської народної республіки. Мистецька освіта та розвиток творчої особистості, 4, 87–93. <https://doi.org/10.32782/ART/2024-4-15>
3. Дутчак, Ю., Сушенко, Л., Базильчук, В. (2019). Китайський досвід професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичної культури за спеціалізацією "Фізичне виховання". Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки, 4, 182–196. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadpcpn_2019_4_15
4. Qiang, L. (2021). The Influence of "Self-Realization" Goal-Oriented Curriculum on Students' Self-Development. *教学方 法创新与实践*, 4 (6), 92. <https://doi.org/10.26549/jxjfxysj.v4i6.6838>
5. Yuan, C.-H., Wang, D., Mao, C., Wu, F. (2020). An Empirical Comparison of Graduate Entrepreneurs and Graduate Employees Based on Graduate Entrepreneurship Education and Career Development. *Sustainability*, 12 (24), 10563. <https://doi.org/10.3390/su122410563>
6. Lan, Y., Chen, Z. (2020). Transformational Leadership, Career Adaptability, and Work Behaviors: The Moderating Role of Task Variety. *Frontiers in Psychology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02922>
7. Li, M., Yang, F., Akhtar, M. W. (2022). Responsible Leadership Effect on Career Success: The Role of Work Engagement and Self-Enhancement Motives in the Education Sector. *Frontiers in Psychology*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.888386>
8. Цицюра, К. В. (2023). Професійна підготовка майбутніх бакалаврів з бізнесекономіки в університетах Китайської Народної Республіки. [Дис. ... д-ра філософії; ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України].
9. Education Law of the People's Republic of China (2015 Amendment). Adopted at the Third Session of the Eighth National People's Congress. Available at: <https://www.lawinfochina.com/display.aspx?id=20903&lib=law>
10. Law of the People's Republic of China on the Protection of Disabled Persons (1990). Law of the People's Republic of China. Available at: <https://www.lawinfochina.com/display.aspx?id=869&lib=law>
11. Prepared by, J. A., Wein, S. S. C. (1989). *The Oxford English Dictionary*. Second edition. Vol. XIV, Oxford, 921.
12. Maslow, A. H. (1998). *Toward a Psychology of Being*. New York: John Wiley and Sons Ltd., 320.
13. *L'être Et Le Néant: Essai D'ontologie Phénoménologique* (1966). Jean-Paul Sartre, 732.
14. Roges, C. R. (1951). *Client-Centered Therapy*. Boston: Houghton Mifflin, 54.
15. Загородня, А. А. (2018). Професійна підготовка фахівців економічної галузі у закладах вищої освіти Республіки Польщі та України. Київ: ВП «Едельвейс», 392.
16. Knapper, K. (1985). *Lifelong learning and higher education*. Washington; London: Croon Helm, 198.
17. Lu., L., Wang, Q. (2012). *New Chinese dictionary*. Shenzhen: Guanming Daily Press Publishers, 417.
18. Weiping, S., Guoqing, X. (2008). Theoretical exploration of employment-oriented secondary vocational education and teaching reform. *China Vocational and Technical Education*, 11, 39–52.
19. Xiang, L. (2015). Research on the path of connecting higher vocational education with undergraduate vocational education. *Education and Teaching Forum*, 19, 11–27.
20. Міншен, Ч. (2025). Сутність і зміст поняття «професійно-технічна освіта». *Витоки педагогічної майстерності*, 36, 234–239. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2025.36.339478>
21. Кіктенко, В. О. (2021). Ідеї Сі Цзіньпіна про соціалізм з китайською специфікою в нову епоху: оновлення офіційної ідеології КПК. *Китаєзнавчі дослідження*, 4, 5–25. <https://doi.org/10.51198/chinesest2021.04.005>
22. Родіонова, Т. А., Якубовський, С. О., Кочарян, В. Г. (2021). Стан ринку праці та міграційні процеси в китайській народній республіці. *Китаєзнавчі дослідження*, 1, 124–136. <https://doi.org/10.51198/chinesest2021.01.124>

Received 07.10.2025

Received in revised form 28.10.2025

Accepted 20.11.2025

Published 30.12.2025

Ван Сян, аспірант, кафедра управління та освітніх технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Україна, 03041
E-mail: xiangwang56@gmx.com